

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ/ YÜKSEKOKULU İSLAM TARİHİ VE SANATLARI BÖLÜMÜ Siyer Dersi DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	11.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	1/8

Ders Kodu	Ders Adı	Zorunlu (Z) / Seçmeli (S)	Yıl	Yarı Yıl	Anabilim Dalı
İLA159	Siyer	Zorunlu	2025-2026	1	İslam Tarihi
Haftalık Ders Saati, Kredi, AKTS		Teori	Uygulama	Kredi	AKTS
		2	0	2	3

GENEL BİLGİLER

Dersin Amacı

Hız. Muhammed Peygamber'in vahiy almadan önceki hayatı, peygamberlik görevi ile görevlendirildikten sonra İslam'ın Mekke ve Medine dönemi, Hız. Peygamber'in müşriklerle yaptığı tevhit mücadelesi, gayrimüslimlerle ilişkileri gibi konularda bilgi, beceri ve yetkinlik kazandırmaktır.

Dersin İçeriği

Hız. Muhammed Peygamber'in çocukluk ve gençlik yılları, risâlet görevi ile görevlendirilmesi, Mekke'de gizli ve açıktan yaptığı İslami davet faaliyeti, Mekkeli müşriklerin müslümanlara yaptıkları baskılar ve bunun altında yatan sebepler, müslümanların Habeşistan'a hicreti, Hız. Peygamber'le müslümanların Medine'ye hicreti ile başlayan İslam'ın Medine dönemi, Hız. Peygamber'in Medine'de yaptığı ıslahatlar, Medine şehir devletinin temellerinin atılması, Hız. Peygamber'in Mekkeli müşriklerle mücadelesi, gerçekleştirilen gazve ve seriyyeler, müslümanlarla müşrikler arasında meydana gelen savaşların sebep ve sonuçları, Hız. Peygamber'in gayrimüslimlerle ilişkileri, Mekke'nin fethi, Hız. Peygamber'in Arap Yarımadası'ndaki kabile liderlerine ve Yarımada dışındaki diğer Arap kabileleriyle devlet başkanlarına İslam'a davet mektupları göndermesi, Veda Haccı, yalancı peygamberlerin ortaya çıkışı, Hız. Peygamber'in vefatı ve geride bıraktığı mirası gibi konular ele alınacaktır.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Ders Kitabı:

Ali Aktan, *İslam Tarihi: Başlangıcından Emevîlerin Sonuna Kadar*, Ankara, Nobel Yayıncılık, 2022.

Önerilen Kaynaklar:

- İbrahim Sarıçam, *Hız. Muhammed ve Evrensel mesajı*, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2015.
- Adem Apak, *Ana Hatlarıyla İslâm Tarihi* (Hız. Muhammed dönemi), cilt 1, İstanbul, Ensar Neşriyat, 9. Baskı, 2012.
- Casim Avcı, *Muhammedü'l-Emin: Hız. Muhammed'in peygamberlik öncesi hayatı*. İstanbul, Hayyikitap, 2008.
- Martin Lings, *Hız. Muhammed'in hayatı*, çev. Nazife Şişman, İstanbul, İnsan Yayınları, 2015.

T.C.
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ
2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ/ YÜKSEKOKULU
İSLAM TARİHİ VE SANATLARI BÖLÜMÜ
Siyer Dersi
DERS İZLENCE FORMU

Doküman No:	ARÜ.FR.004
İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
Revizyon Tarihi:	11.12.2025
Revizyon No:	1
Sayfa:	2/8

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Yüz yüze ders tekrarı, interaktif ders yapımı, ödev verme, soru-cevap, tartışma ve münazaralar düzenleme

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Dersi takviye için konu ile ilgili ek okumaların yapılması ve hazırlık seviyesinin artırılması

Dersi Veren Öğretim Elemanı / Yardımcıları

Dr. Öğr. Üyesi Han Hacısoy

Dersin Verilişi

Yüz yüze

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ/ YÜKSEKOKULU İSLAM TARİHİ VE SANATLARI BÖLÜMÜ Siyer Dersi DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	11.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	3/8

Hafta	Konu
1. Hafta	İslamiyet'ten önce Güney ve Kuzey Arabistan'daki Arap Devletleri
2. Hafta	Câhiliye dönemi Hicaz bölgesinde dinî, siyasi ve sosyal durum
3. Hafta	Hz. Muhammed'in çocukluk ve gençlik yılları
4. Hafta	Hz. Muhammed'in peygamberlikle görevlendirilmesi
5. Hafta	Mekke'de Müslümanlara yapılan baskı ve işkenceler, bunların sebep ve sonuçları
6. Hafta	Mekke'den Habeşistan'a hicret
7. Hafta	Hz. Muhammed'in Tâif yolculuğu, İsrâ ve Miraç olayı
Ara Sınav	
8. Hafta	Akabe Biatları
9. Hafta	Hz. Peygamber'in Mekke'den Medine'ye hicreti
10. Hafta	Hz. Muhammed'in Medine'de yaptığı ilk icraatlar
11. Hafta	Muhacir ile Ensar arasında kardeşlik kurulması, Medine Anayasasının ilan edilmesi
12. Hafta	Hz. Peygamber'in Mekkeli müşriklerle ilişkileri, gerçekleştirilen gazeve ve seriyyeler, Hudeybiye barışı, Mekke'nin fethi
13. Hafta	Hz. Peygamber'in gayrimüslimlerle ilişkileri
14. Hafta	Elçiler yılı, Vedâ Haccı, Hz. Peygamber'in vefatı
Final Sınavı + Bütünleme Sınavı	

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ/ YÜKSEKOKULU İSLAM TARİHİ VE SANATLARI BÖLÜMÜ Siyer Dersi DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	11.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	4/8

DEĞERLENDİRME		
Etkinlik	Adet	Ağırlık (%)
Vize	1	40
Final	1	60
Diğer (Ödev, Sunum, Sözlü, Derse Katılım, Grup Çalışması, vb.)		
Toplam		%100

ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ)	
ÖÇ 1	İslam'dan önce Câhiliye dönemi toplumunun inanç sistemi ve gelenekleri hakkında bilgi edinir.
ÖÇ 2	Hiz. Peygamber'in çocukluk ve gençlik yılları hakkında bilgi sahibi olur.
ÖÇ 3	Hiz. Peygamber'e vahyin gelmesi ve akabinde Mekke'de yaptığı gizli ve açık davet faaliyetlerini öğrenir ve aralarında kıyaslama yapma becerisi kazanır.
ÖÇ 4	Hiz. Peygamber'in Mekkeli müşriklerin baskıları karşısında aldığı önlemler hakkında bilgi edinir, müslümanların Habeşistan'a hicretinin sebep ve sonuçlarını kavrar ve analiz ederler.
ÖÇ 5	Hiz. Peygamber ve müslümanların Medine'ye hicreti kapsamında hicretin anlam ve mahiyetini kavrar ve sonuçlarını analiz etme yetisi kazanırlar.
ÖÇ 6	Hiz. Peygamber'in Mekkeli müşrikler ve müttefikleriyle yaptığı savaşları sebep ve sonuçları ile birlikte öğrenirler.
ÖÇ 7	Hiz. Peygamber'in müşriklerle yaptığı Hüdeybiye antlaşmasının müslümanlar açısından önemini kavrar ve sonuçlarını müzakere etme becerisi kazanırlar.
ÖÇ 8	Hiz. Peygamber'in gayrimüslimlerle ilişkilerini, Mekke'yi fethini, son Veda Haccını ve vefatını öğrenir, edindikleri bilgileri sınıf ortamında tartışarak ifade etme ve savunma becerisi kazanırlar.

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ/ YÜKSEKOKULU İSLAM TARİHİ VE SANATLARI BÖLÜMÜ Siyer Dersi DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	11.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	5/8

ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ) – PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI (PÖÇ) İLİŞKİSİ

	PÖÇ 1	PÖÇ 2	PÖÇ 3	PÖÇ 4	PÖÇ 5	PÖÇ 6	PÖÇ 7	PÖÇ 8	PÖÇ 9	PÖÇ 10	PÖÇ 11	PÖÇ 12	PÖÇ 13	PÖÇ 14	PÖÇ 15	
ÖÇ 1	5	1	3	2	3	2	3	3	3	1	3	4	4	2	4	
ÖÇ 2	5	3	5	2	3	2	3	3	3	1	3	4	4	2	4	
ÖÇ 3	5	4	4	2	3	2	3	3	3	1	3	4	4	2	4	
ÖÇ 4	5	4	4	2	3	2	3	3	3	1	3	4	4	2	4	
ÖÇ 5	5	4	4	2	3	2	3	3	3	1	3	4	4	2	4	
ÖÇ 6	5	3	4	2	3	2	3	3	3	1	3	4	4	2	4	
ÖÇ 7	5	4	4	2	3	2	3	3	3	1	3	4	4	2	4	
ÖÇ 8	5	4	4	2	3	2	3	3	3	1	3	4	4	2	4	
0 - Katkı Yok		1 - Çok Düşük Düzeyde Katkı			2 - Düşük Düzeyde Katkı			3 - Orta Düzeyde Katkı			4 - Yüksek Düzeyde Katkı			5 - Çok Yüksek Düzeyde Katkı		

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ/ YÜKSEKOKULU İSLAM TARİHİ VE SANATLARI BÖLÜMÜ Siyer Dersi DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	11.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	6/8

DERS-PROGRAM EĞİTİM AMACI (PEA) İLİŞKİSİ

PEA 1. İlahiyat alanında lisans ve lisansüstü eğitiminin niteliğini geliştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 2. Bilimsel bilgi üretmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 3. Fakültemizin iç ve dış paydaş memnuniyetini artırmak.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 4. Sosyal sorumluluk projeleriyle toplumun bilgi düzeyine katkı sağlamak.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 5. İhtiyaç ve talebe göre başta Diyanet İşleri Başkanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı olmak üzere tüm kamusal veya özel kurum ve kuruluşlarla ilişkileri geliştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 6. Çeşitli ulusal ve uluslararası akademik etkinlikler yoluyla bireysel, toplumsal ve evrensel insani değerlere katkı sunmak	Evet ☒ Hayır ☐

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ/ YÜKSEKOKULU İSLAM TARİHİ VE SANATLARI BÖLÜMÜ Siyer Dersi DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	11.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	7/8

DERS-PROGRAM ÖĞRENİM ÇIKTISI (PÖÇ) İLİŞKİSİ

PÖÇ 1. İslam'dan önce Câhiliye dönemi toplumunun inanç sistemi ve gelenekleri hakkında bilgi edinir.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 2. Hz. Peygamber'in çocukluk ve gençlik yılları hakkında bilgi sahibi olur.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 3. Hz. Peygamber'e vahyin gelmesi ve akabinde Mekke'de yaptığı gizli ve açık davet faaliyetlerini öğrenir ve aralarında kıyaslama yapma becerisi kazanır.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 4. Hz. Peygamber'in Mekkeli müşriklerin baskıları karşısında aldığı önlemler hakkında bilgi edinir, müslümanların Habeşistan'a hicretinin sebep ve sonuçlarını kavrar ve analiz ederler.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 5. Hz. Peygamber ve müslümanların Medine'ye hicreti kapsamında hicretin anlam ve mahiyetini kavrar ve sonuçlarını analiz etme yetisi kazanırlar.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 6. Hz. Peygamber'in Mekkeli müşrikler ve müttefikleriyle yaptığı savaşları sebep ve sonuçları ile birlikte öğrenirler.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 7. Hz. Peygamber'in müşriklerle yaptığı Hüdeybiye antlaşmasının müslümanlar açısından önemini kavrar ve sonuçlarını müzakere etme becerisi kazanırlar.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 8. Hz. Peygamber'in gayrimüslimlerle ilişkilerini, Mekke'yi fethini, son Veda Haccı ve vefatını öğrenir; edindikleri bilgileri sınıf ortamında tartışarak ifade etme ve savunma becerisi kazanırlar.	Evet ☒ Hayır ☐

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ/ YÜKSEKOKULU İSLAM TARİHİ VE SANATLARI BÖLÜMÜ Siyer Dersi DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	11.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	8/8

DERS-PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜT (PÖÖ) İLİŞKİSİ

PÖÖ 1. Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 2. Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 3. İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 4. Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 5. Bütüncül ve sistematik bir dinî düşünce ve kavrayışa sahip olma.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 6. Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 7. Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 8. Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 9. Kişi ve kurumlar yerine ilke ve değerleri üstün tutan bir anlayışa sahip olma.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 10. Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 11. Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 12. Dinî danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 13. Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 14. İslam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma.	Evet ☒ Hayır ☐